

Such a lonely day ... Shouldn't exist ... It's a day that I'll never miss ...
Such a lonely day .And it's mine ..The most loneliest day of my life ...

Sadeži družbe

Vsak izmed nas pozna vsaj enega starejšega človeka. Dedka, babico, starejšo sosedo ali soseda, starejšo gospo, ki živi na koncu ulice, starejšega gospoda, ki vsako jutro sprehaja svojega psa ... Ste kdaj pomislili, da so mogoče osamljeni? Da potrebujejo nekoga, ki bi šel z njimi na kratek sprehod? Da potrebujejo pomoč pri vsakdanjih majhnih gospodinjstkih opravilih, kot je nakup mleka, kruha in zdravil, grabljenje listja na vrtičku pred hišo, plačilo položnic ...? Kakorkoli že. Starejši so med nami in so prava zakladnica zgodb, modrosti in nasvetov.

Včasih so stari starši živeli s svojimi otroki, vnukinjami in vnuki. Vpeti so bili v družbeno življenje skupnosti. Bolne so jih negovali mlajši družinski člani.

OŠ KUZMA 3: Prostovoljki na sprehodu s starejšim krajanom in njegovim psom.

Umirali so doma, v krogu svojih najbližjih. Zato večinoma niso čutili osamljenosti ali odrinjenosti na rob.

Z globalnimi družbenimi, ekonomskimi in političnimi spremembami se je način življenja močno spremenil. Spremembam se Slovenija ni izognila. Starejši ostajajo sami doma ali pa živijo v domovih starejših občanov. Njihovi otroci, vnuki, vnukinje so večinoma preveč zaposleni, da bi jih pogosteje obiskovali, se z njimi pogovarjali in jim pomagali pri manjših hišnih opravilih. Pri **Slovenski filantropiji** in **Zvezi društev upokojencev Slovenije** smo se ob podpori predsednika Republike Slovenije **dr. Janeza Drnovška** odločili, da začnemo spodbujati šolarje in dijake k prostovoljskemu delu z in za starejše. Projekt smo poimenovali **Sadeži družbe**, medgeneracijsko prostovoljsko sodelovanje.

Namen **Sadežev družbe** je sistematično združiti mlade in starejše, ki živijo doma. Tako starejšim zagotovimo dodatno pomoč, na primer druženje, prebiranje časopisov, pomoč pri dostavi nujno potrebnih stvari iz trgovine ali lekarne, sprehod s psom ... Mladim pa omogočimo pridobivati nova znanja in spoznanja ter učenje in druženje prek prostovoljskega dela z in za starejše.

V šolskem letu 2006/2007 je pri **Sadežih družbe** sodelovalo 56 osnovnih, 9 srednjih šol, 95 društev upokojencev in 5 pokrajinskih zvez društev upokojencev. Prostovoljke in prostovoljci nekaterih šol so že v tem, za projekt prvem, šolskem letu obiskovali starejše občane v svoji lokalni skupnosti. Na drugih šolah so začeli graditi trdnejše vezi z lokalnimi društvi upokojencev in bodo z

aktivnejšim sodelovanjem pri projektu začeli v prihajajočem šolskem letu.

Prostovoljke in prostovoljci **Osnovne šole Kuzma** so tako svojimi tedenskimi obiski že krajšali čas starejšim občanom. Mentorica prostovoljcev **Suzana Farič** je ob tem zapisala: *»Učenci ob tem spoznavajo, da jih stvari, ki jih delajo za njih, vedno znova bogatijo, saj ob njihovem delu tkejo nova prijateljstva, vezi se poglobljajo. Vedno znova pa spoznavajo tudi, kako malo je potrebno, da osreči nekoga drugega.«*

Na **Osnovni šoli Knežak** so osnovno aktivnost **Sadežev družbe** – obiskovanje starejših – razširili. Ob božično-novoletnih praznikih so obiskali prek 70 starejših krajanov in jim z lastnoročno izdelanimi voščilnicami ter simbolnimi darilci, ki jih je prispeval Rdeči križ, voščili sreče in zdravja v letu 2007. V sodelovanju z Rdečim križem in županom so ob 8. marcu obiskali vse starejše ženske in jim z rdečim nageljnomo voščili za njihov praznik. Ob slovenskem kulturnem prazniku so za vse starejše krajanke pripravili kulturni večer z naslovom *»Kar je, kar blo' je in kar bo...«*, kjer so jim pripravili recitale slovenskih pesnikov ...

Aktivni so bili tudi na **Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna**. Predvsem tiste dijakinje in dijaki, ki se učijo za poklic tehnika zdravstvene nege. Prav izbira poklica je namreč vse spodbudila, da poskusijo plavati tudi v prostovoljskih vodah. Mentorica **Anica Emili Podboj** je svojim dijakinjam in dijakom že na začetku povedala, da je prostovoljsko delo dobra priprava za opravljanje prakse v tretjem in četrtem letniku ter preizkus, ali so se pri izbiri poklica pravilno odločili. *»Tako ste vedno v stiku z nekom, ki potrebuje pomoč. In če v sebi začutiš potrebo po pomoči, pomeni, da si se prav odločil. Če pa ti gredo ti ljudje na živce, pomeni, da v tem poklicu ne boš mogel delati,«* je razložila **Emili Podboj**.

Postojnske prostovoljke in prostovoljci obiskujejo različne starejše ljudi. Nekateri med njimi niso preveč zgovorni, spet drugi radi pripovedujejo zgodbe iz svoje mladosti, nekateri imajo demenco, sklerozo, so na invalidskem vozičku, spet drugi še vedno lahko zaigrajo na harmoniko ... Kljub vsej tej različnosti dijaki in dijakinje s starejšimi vedno najdejo skupni jezik. *»V bistvu sploh ni tako slabo družiti se s starejšimi, ker ti povejo veliko novega. Čeprav nekatere stvari slišiš večkrat, ni hudega. Se pač malo nasmejiš,«* je povedala prostovoljka **Anja**, ki obiskuje starejšo gospo na njenem domu v Pivki.

Ob vseh teh aktivnostih samo na **Slovenski filantropiji** organizirali tudi vrsto dogodkov, katerih namen je bil širši javnosti predstaviti **Sadeže družbe** – aktivnosti, prostovoljke in prostovoljce, starejše – in si tako zagotoviti čim širšo podporo za uspešno izvajanje projekta.

Predsednik dr. Janez Drnovšek v družbi najmlajših, vključenih v Sadeže družbe, na zaključni prireditvi projekta za šolsko leto 2006/2007

Danes stara sva in siva, pozna se težko breme let. Postala sva tako ranljiva, mnogo prehiter je za naju svet.
Najine poti so kratke, le redkokdaj še greva kam. Vedno skupaj, vedno sama...

Tako smo forum, ki smo ga organizirali ob 5. decembru, mednarodnem dnevu prostovoljstva, posvetili medgeneracijskemu prostovoljskemu sodelovanju. V okviru Festivala prostovoljstva mladih, ki poteka aprila ob mednarodnem dnevu prostovoljstva mladih, smo šole spodbudili, da skupaj s starejšimi občani organizirajo čistilne akcije. Tem akcijam se je pridružilo 92 osnovnih in srednjih šol. Skupaj pa je lokalna okolja očistilo smeti več kot 7600 prostovoljk in prostovoljcev vseh starostnih skupin.

Kreativnost smo pri mladih vzbudili z natečajem **Sadeži družbe**. Na natečaj je 79 posameznikov prijavilo 49 izdelkov – plakatov, risb, pesmi, glinenih izdelkov, lutk – in tako skozi kreativno ustvarjanje razmišljalo o pomenu projekta **Sadeži družbe**. Pripravili smo tudi spletno stran www.sadezidruzbe.org, kjer si lahko preberete še več o projektu.

Sadeži družbe septembra vstopajo v novo šolsko leto. Novo leto, novi izzivi nove izkušnje, nove prostovoljke in prostovoljci ... Uspehi in velika podpora nam dajejo vedeti, da moramo s projektom nadaljevati. In k sodelovanju privabiti še več mladih in starejših.

Medgeneracijska pomoč sicer v Sloveniji ni nekaj novega. Različne organizacije že nekaj časa delujejo na tem področju. Gre pa za večje ali manjše skupine, večji del se jih odvija v domovih upokojencev. Vendar medgeneracijska pomoč še zdaleč ni razširjena.

Spodbujanje mladih, da se vključujemo v prostovoljske, medgeneracijske aktivnosti, je ena od pomembnih metod pri spoznavanju življenja z več plati. Ne le s tiste »navidezno uspešne«, s katero se srečujemo na vsakem koraku in nam jo ponujajo za zgled. Ampak pa s tiste »življenjske«, v delu z ljudmi, živali ali naravo. S tem se usmerjamo na pot, ki razkriva nova spoznanja o življenju, o našem mestu v njem, o soodvisnosti in o tem, da prispevek vsakega od nas še zdaleč ni nepomemben, čeprav se zdi majhen.